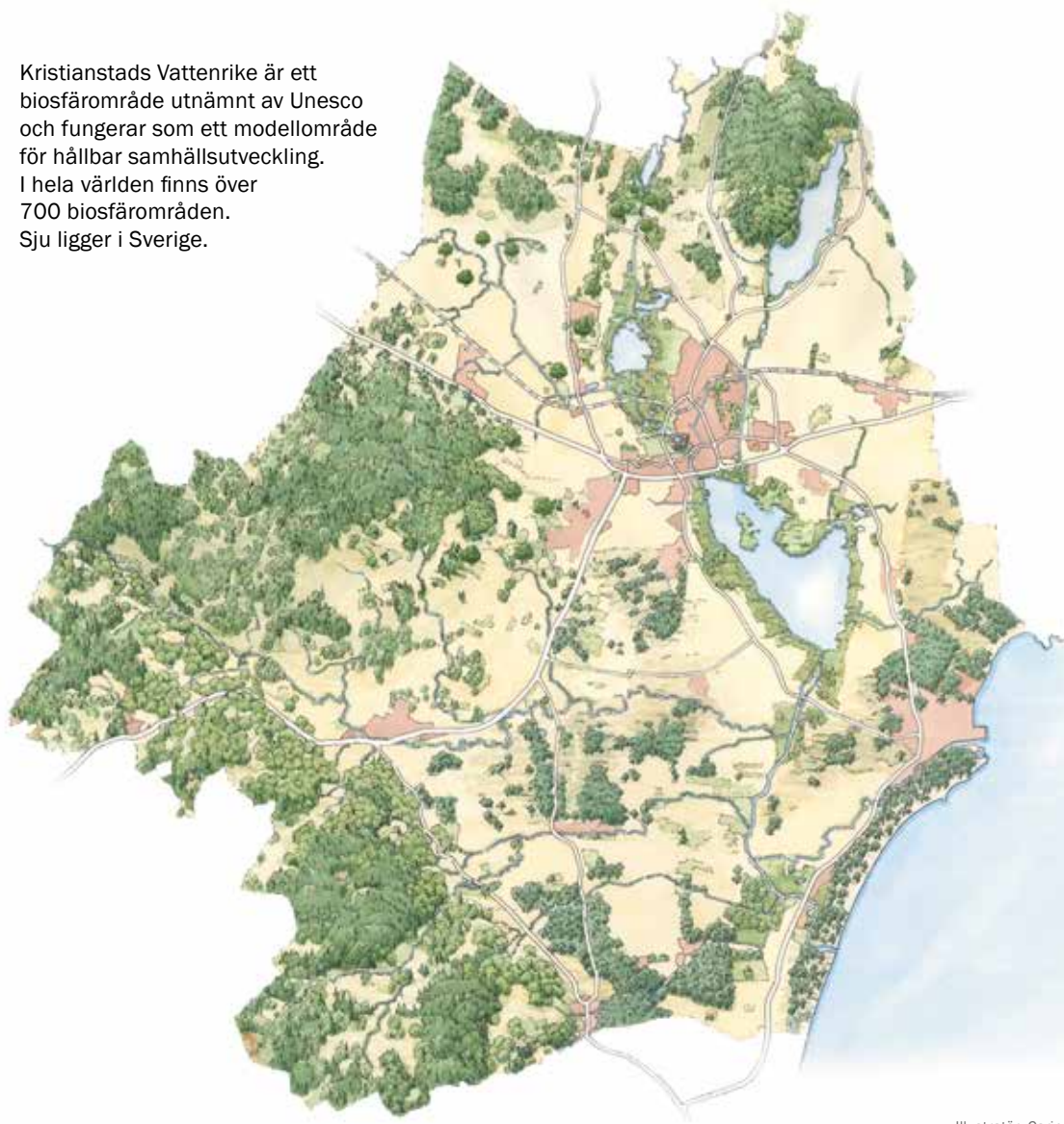

A scenic view of a river with kayakers and children on the bank. In the foreground, three children are standing on a grassy bank, holding long-handled nets and looking into the water. A boy is crouching down, reaching into the water. In the middle ground, several kayakers are on the river. One kayaker is in a green kayak, another in a yellow kayak, and a third in a red kayak. A fourth kayaker is in a wooden kayak on the left. The background is a dense forest of green trees under a blue sky with white clouds.

Biosfärområde Kristianstads
Vattenrike
Verksamhetsberättelse 2023

Vattenriket

Kristianstads Vattenrike är ett biosfärområde utnämnt av Unesco och fungerar som ett modellområde för hållbar samhällsutveckling. I hela världen finns över 700 biosfärområden. Sju ligger i Sverige.

Illustrator: Carina Lindkvist Naturcentrum AB

Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Biosfärområde Kristianstads Vattenrike omfattar två tredjedelar av Kristianstads kommun. Här finns nästan alla svenska naturtyper i ett landskap som präglats av människan genom tiderna.

Den mäktiga Helge å flyter genom landskapet och fångar upp små vattendrag från åsarna och slätten. Vid Kristianstad buktar den ut i Araslövssjön och Hammarsjön innan den når Hanöbukten. Ån kantas av våtmarker och strandängar. Men Vattenriket är inte bara vått, här finns också lummiga ädellövskogar och torra sandiga odlingsmarker.

Den omväxlande naturen ger många

olika miljöer för djur och växter att leva i. Vattenriket är ovanligt artrikt och en riktig hot spot för hotade arter. Området täcker mindre än två promille av Sveriges yta, men här lever nära 20 procent av landets hotade arter!

Kristianstads kommun har åtagit sig att Vattenriket ska vara ett modellområde för hållbar utveckling - ett biosfärområde. Målet är ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle. För att nå dit behövs kunskap om landskapet och naturen. En viktig del i arbetet är att ta fram och sprida kunskap. Vi inventerar, ger ut rapporter, samarbetar med forskare, håller konferenser och tar emot 100 000 besökare om året på naturum Vattenriket.

Tillsammans med föreningar, företag och markägare tas hållbara lösningar fram för att både bevara och nyttja landskapets värden. Vi anlägger våtmarker och rör om i

sanden. Många arter och välfungerande ekosystem gör att vi klarar klimatförändringar och andra utmaningar bättre.

Genom att göra det lättare att uppleva naturen får vi fler med på tåget. Biosfärkontoret har ett tjugotal besöksplatser med fågeltorn, stigar och utemuseer. Naturum Vattenriket är kronan på verket med utställning, möteslokal, restaurang och ett stort programutbud. Här berättar vi om biosfärområdet och visar vägen ut i Vattenriket.

Glädjande nog ser vi goda resultat! Vid besöksplats Pulken samsas tranor, skådare och lantbrukare. Malen simmar åter i Helge å och uttern fiskar utanför naturum. I dag ses områdets våtmarker inte längre som vattensjuka utan vattenrika och som en resurs för staden Kristianstad. Ett kvitto på en ny attityd till hur vi kan använda naturens resurser!

Året som gått, 2023

Vi ser tillbaka på ett år som inleddes med en torr, kall och sen vår med vattenbrist, för att i slutet av sommaren övergå i regn och flera hårda stormar under hösten. Kulmen var stormen Babet som formade om kusten i Åhus och orsakade stor påverkan. Vi minns också oljeläckaget i Blekinge skärgård med stora skador på naturlivet. Intensiva insatser gjordes för att förhindra spridning och få bort oljan från fåglar och kust. Oron var stor att den skulle spridas till vårt område, men den kyliga temperaturen gjorde att oljan sjönk och nu vet man inte var den befinner sig.

2023 var sista året med temat havet, vilket var tydligt både i naturums program och i verksamheten. Tångskogsjakten och Algforskarssommar är spännande projekt som vi var engagerade i och utanför Åhus kust planterades 5000 kvm ålgräs – den största planteringen i Hanöbukten hittills. Det klipptes vass vid Gropahålet för att förbättra uppväxtmiljöerna för fisk. Intresset för Biosfärklassrum Östersjön var stort från skolor i området och i nationella och internationella sammanhang.

Vi behöver bli bättre rustade för framtiden. Nästa tema med start 2024 handlar

om naturens smarta lösningar och hur vi kan inspireras och lära av naturen. En del är hur vi kan använda naturbaserade lösningar för att lösa samhällsproblem. Ålgräsplanteringen är ett exempel och under 2023 färdigställde vi det första våtmarks- projektet för klimatet i Vattenriket. Torv på gammal åkermark återvåtdes för att minska utsläppen av koldioxid. Hushållning med vatten är en viktig fråga framöver. Tillsammans med Hushållningssällskapet i Skåne ordnade vi föreläsningar och studiebesök med detta fokus.

Det har varit många glädjefyllda stunder under året. En är Nallekonserten i redet utanför naturum med Nassim al Fakir och Malmö SymfoniOrkester. 300 glada barn och vuxna fick ta del av konserten. Naturreservat Ekenabben med Kvarnäs invigdes på biosfärdagen den 2 juni och dagen efter bjöd vi tillsammans med representanter från kommunen och föreningar in till Friluftskul.

Besöken har varit många och i september stod vi värd för en konferens för Sveriges biosfärkommuner. Roligt och viktigt att få sprida vårt arbete utanför Kristianstad och träffa representanter från de andra

biosfärområdena. I oktober fick vi tillsammans med Vattenrikets grundare Sven-Erik Magnusson ta emot Stiftelsen Aktion Skånes miljöpris. Väldigt hedrande och roligt att vårt arbete uppmärksammas.

Med tillförsikt blickar vi nu framåt mot ett nytt spännande år och fortsätter vårt målmedvetna arbete med att göra skillnad och arbeta för en hållbar utveckling i vårt fina Vattenrike. Vi ses!

Carina Wettemark

Carina Wettemark
Koordinator Biosfärområde Kristianstads Vattenrike
Chef Biosfärkontoret, Kommunledningskontoret
Kristianstads kommun

Stormen Babet påverkade kusten

I oktober passerade stormen Babet med högt vattenstånd och höga vågor. Delar av sandbrinken vid lagunen Korran vid besöksplats Äspet försvann och stora mängder sand blåste in.

Delar av Skåneleden SL6 Vattenriket spolades bort och marken gav vika under den nya tillgängliga plattformen med grillplats. Fågeltornet, utemuseet och biosfärklassrummet klarade sig.

Högvattnet kombinerat med stormens ostliga vindar tog hårt på stranden i Åhus. Vattenståndet kulminerade på 1,28 meter över havet. Stormen tog åtskilliga tallar i strandkanten och mängder med ålgräs flöt i land.

Åtgärder för livet i Östersjön

Nya ålgräsängar, vassgator och ett biosfärklassrum.

Under året gjordes flera insatser för att återskapa Östersjöns livskraft och sprida kunskap och engagemang om vårt stora innanhav.

Ålgräs fyller flera viktiga funktioner. Rotsystemet stabiliserar botten och minskar erosion och i bladen sker fotosyntes som binder koldioxid. De brukar också kallas havets barnkammare, eftersom de långa böljande bladen ger skydd och mat åt fiskar och yngel.

Arbetet med att plantera ut ålgräs började i maj och fortsatte in i juli. Dykarna grävde upp buntar om fem till tio plantor från donatorängar och planterade på platser där beståndet behövde förstärkas.

Tema havet går i mål

Dykarna kunde se att de flyttade plantorna trivdes och började växa på sina nya platser.

Totalt flyttades flera tusen plantor till nya ytor på två till fem meters djup. Så skapades 5000 kvadratmeter nya ålgräsängar.

Projektet är en del i samarbetet Återskapa Östersjöns livskraft där tre områden arbetade parallellt med platsanpassade insatser. I Stockholms skärgård gjordes åtgärder för blåstång och i Biosfärområde Kristianstads Vattenrike planterades ålgräs i stor skala.

Förutom ålgräsplantering har projektet gett möjlighet att ta fram ett biosfärklassrum och det pedagogiska verktyget Östersjökompassen. Dessutom har det gett medel till nya våtmarker och uppväxtområden för fisk.

Biosfärklassrum ska väcka intresse Biosfärklassrum Östersjön på Äspet ska väcka nyfikenhet och inspirera till att utforska det strandnära livet i Östersjön. Platskänslan, upplevelserna och den biologiska läskunnigheten blir en plattform för vidare lärande. Biosfärklassrummet togs fram av naturum Vattenriket.

Vassklippning för fiskar och fåglar Gropahålet är en välkänd lokal bland sportfiskare. På senare år har lekområdena minskat när vassen brett ut sig. Under 2023 klippte vi gluggar och gator i vassen för att skapa bra livsrum för fiskar och fåglar. Nu rinner vattnet genom vassgatorna.

Foto: Johan Hammar

Ålgräsplantering

Foto: Johan Hammar

Biosfärklassrum

Foto: Johan Hammar

Vassklippning

Återskapa Östersjöns livskraft

Projektet drevs av Världsnaturfonden WWF tillsammans med Biosfärkontoret, Länsstyrelsen i Västernorrland, Länsstyrelsen i Stockholms län, Sportfiskarna och Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län. Finansierades av Svenska Postkodlotteriet.

Vattenriket bidrog till forskning om blåstången

Utrustade med håvar och vadarbyxor stegade eleverna ut i vattnet vid Revhaken. De mätte temperatur och pH-värde och plockade några ruskor blåstång. Rönnowskolan i Åhus hjälpte forskare kartlägga hur Östersjön förändras.

Projektet Tångskogsjakten leddes av forskarna Lena Kautsky och Ellen Schagerström på Östersjöcentrum vid Stockholms universitet. Målet var mer kunskap om hur tångskogens ekosystem förändras längs kusten och hur de påverkas av klimatförändringarna framöver.

Sam Peterson, naturpedagog på naturum

Vattenriket, var lokal spindel i nätet i samarbetet mellan forskare, elever och lärare. Eleverna tittade på temperatur och pH-värde samt antal och mängd arter. De identifierade och räknade tångplantornas invånare, tog vattenprov och skickade vissa tångdelar till forskarna för vidare analys.

Projektet gav eleverna en större förståelse för forskningsprocessen. Samtidigt fick de lära sig om tångskogarnas roll i havets ekosystem och betydelse för klimatet.

Medborgarforskning om blåstångens kärleksliv

Biosfärkontoret deltog också i projektet Algforskarssommar med Lena Kautsky och Ellen Schagerström. I detta medborgarforskningsprojekt samlade forskarna in rapporter från frivilliga runt Östersjökusten.

Biosfärkontoret höll koll på blåstångens mognad vid Snickarhaken. Tångens förökningstoppar innehåller olivgröna, prickiga äggsamlingar och orangea, fluffiga spermiesamlingar. Genom att titta på tvärsnitt kunde man avgöra om tången var redo att försöka sig.

Genom att samla in data över tid och inom ett stort område hoppas forskarna förstå mekanismerna som styr tångens fortplantning och hur den påverkas av faktorer som temperatur och årstid.

Ekenabben invigdes med

Paddla, håva, hoppa. Mumsa på korv, krabbelurer och pannkakor. Friluftskul bjöd på massor med aktiviteter i det nya naturreservatet Ekenabben och Kvarnnäs.

Ekenabben är en av de populäraste besöksplatserna i Biosfärområde Kristianstads Vattenrike. Det är ett fantastiskt varierat naturområde – ett Vattenrike i miniatyr! Här finns betade och hävdade strandängar, ekhage, alsumpskog, blandad lövskog och kontakt med Hammarsjön.

Under lång tid har människor njutit av Ekenabbens härliga natur. I början på 1900-talet gick en ångbåt från Kristianstad till danspaviljongen. Idag nyttjas området för vandring, fiske, lek och umgänge. Här finns grillplatser och fikabord, tillgänglighetsanpassad spång, rastplats på Skåneleden SL6 Vattenriket och barnaktiviteten Grodleken.

I december 2022 blev Ekenabben och Kvarnnäs ett kommunalt naturreservat. På biosfärdagen den andra juni 2023 invigdes det nya naturreservatet. Kommunalrådet Camilla Palm höll tal och hängde upp en symbolisk fågelholk. Sedan blev det vandring med natursvårdsförvaltare Pyret Ovesson följt av fika i nyutslagen grönska.

En dag full av aktiviteter

Dagen efter bjöd Kristianstads kommun, Biosfärkontoret och föreningslivet in till en eftermiddag full av roliga friluftaktiviteter. Här kunde besökarna gissa bajset och göra paracord-armband med Scouterna, paddla kajak med Kristianstads kanotklubb, skåda fågel med Nordöstra Skånes fågelklubb, testa Skogsmulles aktivitetsspår och kasta kottar med Friluftsrådet.

Dessutom bjöds det på tillfälle att smaka kokkaffe med kultur- och fritidsförvaltningen, håva i sjön med naturum Vattenriket, gå på blomstervandring och leta insekter med Naturskyddsföreningen, kasta fiskespö med Peshku, hitta ut med PAN, utmana varandra i en dragkamp, sätta upp tält och hinderbana med Fritidsbanken och lära sig allt om Lillöborgen med Vattenrikets vänner.

Friluftskul

Rådgivning ska hjälpa mörkets jägare

För tio år sedan susade fladdermössen runt den gamla gården. I dag hörs de mer sällan. Biosfärkontorets ekolog Dan Gerell gav rådgivningar för att fladdermössen ska trivas bättre.

En viktig del i LONA-projektet Fladdermöss i Vattenrike är att sprida kunskap om fladdermöss och insatser för att de ska trivas bättre. Christina Nyström och Erik Jönsson nappade direkt på erbjudandet om rådgivning.

Dan började med att undersöka förutsättningarna för fladdermöss runt 1800-talsgården. Gamla byggnader och träd att bo i, en allé, en gödselstack som håller värme och en mindre vattensamling ger goda möjligheter för att de ska trivas.

På många ställen kan fladdermössen ha svårt att hitta boplatser. Fladdermusholkar är ett sätt att erbjuda fler. Christina och Erik fick en fladdermusholk av träbetong och instruktioner så de kan bygga egna holkar att komplettera med.

Mat, boplatser och vatten

Förutom boplatser behöver fladdermöss tillgång till mat. De äter insekter som lever bland blommande växter, buskar och träd på gården. Dan gav rådet att så in ängsfrön och låta maskrosorna vara kvar.

Fladdermöss navigerar med ekolod. De skickar ut en mängd högfrekventa ljud genom öppen mun. Sedan lyssnar de till ekot för att avgöra storleken på presumtiva byten. Rådgivningen avslutades med detek-

tor i handen. Till att börja med gick det lite trögt, men plötsligt både syntes och hördes de tydligt.

Förutom rådgivning och fältvandringar ingår inventering och utmärkning av evighetsträd i projektet och på naturum Vattenriket fick barn snickra egna fladdermusholkar. Allt för att inspirera både vuxna och barn att lyfta blicken och lära sig om mörkets jägare.

Återvätning för att gynna klimatet

Genom att återvåta torvmarker kan vi minska utsläpp av koldioxid. Under året som gått genomförde Biosfärkontoret sitt första våtmarksprojekt för klimatet. Åtta diken pluggades igen på Fjällmossen. Därmed blev 2,5 hektar våtmark återställd.

Dränerade torvmarker läcker stora mängder koldioxid. Att återställa dessa kan vara en effektiv klimatåtgärd. Idag används två tredjedelar av de ursprungliga våtmarkerna i Kristianstads kommun för jord- eller skogsbruk. Koldioxiden som läcker från dessa torvjordar motsvarar över 20 procent av alla växthusgasutsläpp i kommunen.

För 50 år sedan bröt man torv och odlade marken i kanten av Fjällmossen. För att marken skulle bli torrare grävde man diken. På 1970-talet var den utdikade marken inte längre lönsam att odla. Dikena blev kvar och fortsatte torka ut mossen och marken runtomkring.

När diken dränerar torvjord exponeras torven för syre, bryts ner och blir till koldioxid i atmosfären. Genom att höja vattennivån kan vi minska koldioxidutsläppet och behålla kolet i marken.

Förutom den viktiga klimateffekten av minskat koldioxidutsläpp har våtmarken en positiv effekt på den biologiska mångfalden. Återvätning jämnar också ut flöden i vattendragen längre ner i systemet.

Under året som gått genomförde Biosfärkontoret sitt första våtmarksprojekt för klimatet. Åtta diken pluggades igen på Fjällmossen. Därmed blev 2,5 hektar våtmark återställd. Återvätningen på Fjällmossen finansierades av statliga LONA-pengar. Hälften av marken ligger i det statliga naturreservatet Fjällmossen, resten på privatägd mark.

Biosfärkontoret arbetar också aktivt med spridning av kunskap om återvätning. Som klimatåtgärd är återvätning en relativt ny metod och arbetet är under utveckling. Biosfärkontorets bidrar genom att samla och sprida kunskap som kan inspirera

forskare, studenter, markägare, allmänheten och de som arbetar med våtmarker. Det gjorde vi genom bland annat föreläsningar, guidningar och sociala medier.

Återställd vattennivå på Fjällmossen

Unga möttes om en hållbar framtid

Engagemang, energi och kunskap. Minett ungdomsforum gav Vattenrikets deltagare möjlighet att utforska biosfärområdet och presentera en informationskampanj för Luxemburgs miljöminister.

Fem dagar i juli klurade deltagare från biosfärområden i Tyskland, Frankrike, Polen, Luxemburg och Sverige på hur människa och natur kan leva tillsammans. En central fråga för alla världens 748 biosfärområden.

Med på ungdomsforumet var fyra ungdomar från Biosfärområde Kristianstads Vattenrike. De åkte hem fyllda av engagemang, energi och ny kunskap. Resan finansierades med medel ur EU-fonden Erasmus plus.

En gång var delar av Minett ett gruvområde. När fyndigheter med högre järninnehåll upptäcktes på annat håll stängde gruvorna. Idag har området blivit en bio-logisk hotspot med många sällsynta växter och insekter. Samtidigt är det ett välbesökt naturreservat.

Ungdomsforumet fick göra en kampanj för att uppmuna besökarna att värna om naturen.

I workshopar och med story telling tog de fram budskap och prototyper. På sista dagen fick de presentera sin kampanj för Luxemburgs miljöminister Jöelle Wellfring.

Påhittiga skötselmetoder i utmanande miljöer

En flytande grävmaskin, en slättermaskin på gummilarver och en som räfsar lav. Det är några ovanliga skötselmetoder som Vattenrikets påhittiga naturvårdssamordnare Pyret Ovesson testade under året.

Som biosfärområde har Vattenriket uppdraget att vara en testbädd för innovativa idéer som bidrar till hållbar utveckling. Inte minst vad gäller naturvård. Under året har flera nya metoder och maskiner testats.

På Iternäset hotade vass och vide att ta över strandängarna. Lösningen blev pontongrävaren Big Foot.

Hävdade strandängar är en naturtyp som är svår att sköta. Pyret kom på att testa en liten slättermaskin på gummilarver som kunde köra slätter, samla ihop och föra bort gräset i en och samma överfart.

I Mosslundas natura 2000-område växte gran, rödek och lärk fritt, träd som inte ingick i områdets bevarandeplan. När träden tagits bort provade Pyret att så in råg och släppa på kor. Det visade sig

fungera - rågen tog sig, hämmade ogräs och blev en magnet för korna.

Blottad sand är en förutsättning för att flera av sandmarkernas ovanliga arter ska klara sig. I Nyehusens sandmarker finns känsliga växter som sandnejlika, backtimjan och ryl. De konkurreras ut av lavar som täcker marken. Pyret spånade med en entreprenör och kom på lösningen att rensa bort lav med en sidoräfsa på en självgående slättermaskin.

Året som gått

Naturum i EU-projekt om hållbara kustnära aktiviteter

Under våren inledde naturum Vattenriket ett kunskapsutbyte kring södra Östersjön. Projektet hette SeaMan och leddes av EU-kontoret i polska Elblag. Syftet var att utveckla hållbara kustnära aktiviteter och upplevelser. Under våren och sommaren träffades gruppen digitalt och fysiskt för att lära och inspireras av varandra.

I två dagar hade naturum besök av internationella partners i projektet. Naturum visade arbetet med fokus på upptäckarglädje och förståelse för Östersjöns ekosystem. Det pedagogiska verktyget Östersjökompassen är ett exempel, liksom Biosfärklassrum Östersjön.

Sedan besökte naturum och EU-kontoret Skåne Nordost staden Elblag i nordöstra Polen. Precis som Kristianstad ligger Elblag i ett kustnära våtmarksområde med liknande tillgångar och utmaningar. Grupa Wodna (Vattengruppen) håller events, kurser och sommarläger med vattentema för Elblags ungdomar.

Film och folder var nyheter till årets Öppen borg på Lillö

När Vattenrikets vänner slog upp porten till den medeltida Lillöborgen första helgen i maj fick besökarna ta del av en ny folder och en film som levandegör borgen.

Lillö är en populär och stadsnära besöksplats i Vattenriket. Varje år passerar 50 000 besökare när de vandrar längs Linnérundan. Många stannar och fikar vid borgen som ligger halvvägs längs rundan. Den som vill se borgen inifrån kan låna nyckel på naturum Vattenriket. Andra prickar in vännernas Öppen borg på söndagarna. Den här sommaren fick besökarna en ännu bättre upplevelse.

En animerad kortfilm om borgen i dess glans dagar visas inne i borgen. En ny folder berättar borgens spännande historia. Nya skyltar och belysning lyfter fram utställningen Livet på Lillö. Trapporna har fått räcken och borgens belysning och ljudeffekter setts över. Förbättringarna har kommit till tack vare Vattenrikets vänners engagemang och stöd.

Naturlekplats öppnades längs Skåneleden SL6 Vattenriket

I juni fick Skåneleden SL6 Vattenriket en naturlekplats i Åhus. Skåneleken invigdes med tal av Kultur- och fritidsnämndens ordförande Lena Ohlsson. Sedan fick barn från Jollens förskola klättra, klänga och balansera bland lekredskapen och lära sig mer om sandmarkernas biologiska mångfald.

Intill naturleken finns en sandblotta, en faunadepå och en timjanmatta. Biosfärkontorets ekolog Dan Gerell hjälpte barnen borra hål i stockarna och förklarade att här kan vilda bin och andra insekter hitta mat, bygga bo och lägga sina ägg.

Skåneleken är ett samarbete mellan Kultur- och fritidsförvaltningen, Tekniska förvaltningen, Mark- och exploateringsenheten och Biosfärkontoret. Region Skåne bidrog med medel. Här har barnfamiljer som vandrar längs leden, förskolor i området och alla Åhusbor fått en rolig och lärorik naturlekplats - samtidigt som insekter och vilda bin fått en fin miljö att leva i.

Fyra nya fokusrapporter – en om sandmarkernas insekter

Vattenriket har under lång tid arbetat med naturvårdsinsatser för att bevara artrikedomen på områdets torra, sandiga marker. Ett av dessa områden är Horna Sandar utanför Åhus. De exklusiva sandmarkerna runt Åhus kräver kontinuerlig störning för att naturvärdena ska bevaras.

Naturreseptatet Horna sandar bildades 2013. Sedan dess har olika åtgärder i form av harvning, plöjning, grävning och bränning gjorts för att öka andelen bar sand.

Nu har insektsfaunan i naturreseptatet inventerats och resultatet redovisats i en fokusrapport. Den visar på en unik fauna och bekräftar att åtgärderna gett önskat resultat.

Under året kom dessutom fokusrapporter om pollinatörer i blomåkrar och åkerkanter, Vattenrikets fladdermöss och våtmarkers påverkan på brunifiering.

Året som gått

Lärplatser för naturbaserade lösningar runt Östersjön

I somras stod det klart att nätverket Biosphere for Baltic får 4,5 miljoner euro i EU-finansiering till projektet Supported by Nature. Biosfärområde Kristianstads Vattenrike är ett av nio biosfärområden runt Östersjön som ska arbeta med naturbaserade lösningar för en bättre miljö i Östersjön.

Det långsiktiga målet med Supported by nature är att ta fram ny kunskap som kan göra att naturbaserade lösningar blir en naturlig del i land- och havsförvaltning. Inom projektet kommer minst 13 så kallade lärplatser att utvecklas med särskilt fokus på multifunktionella våtmarker, kustvattenhabitat och restaurering av vattendrag.

Vattenriket har valts ut som lärområde för att genomföra olika åtgärder. Bland annat handlar det om klimatanpassade lekrområden för havsöring. Dessutom kommer en konsult att upphandlas för att anlägga stenrev i havet utanför Åhus kust. Stenreven är viktiga för både vegetationen och djurlivet under ytan.

Foto: Johan Hammar

Nassim och Malmö SymfoniOrkester gjorde succé

Naturums höstprogram drog igång med fart och fläkt i augusti med finbesök av Malmö SymfoniOrkester tillsammans med barnens favorit Nassim Al Fakir i utomhuskonserten Nalle älskar alla.

Runt 300 ivriga barn och vuxna, både allmänhet, förskolor och förskoleklasser i trakten, samlades i redet utanför naturums entré för att sjunga och klappa med i gratis-konserten med energiknippen Nassim Al Fakir, känd som programledare, musiker och skådespelare.

Tillsammans med Nalle fick publiken lära sig hur tuban, valthornet, trombonen och andra brassinstrument och slagverk låter när Malmö SymfoniOrkester spelade. Utöver de glada applåderarna från publiken vid konsertens slut fick Nassim även en t-shirt med trycket "I love Vattenriket" från naturum som tack för den glädjefyllda konserten.

Biosfärklassrum Sånnarna lär elever om sandens artrikedom

Sandigt, torrt och vindpinat. Vid första anblicken kan Sånnarna kanske upplevas som torftigt och lite ointressant. Men, på sommaren möts besökaren av doftande sandnejlika och färgsprakande blåeld. Vildbin och fjärilar flyger mellan blommorna och marken kryllar av skalbaggar. Under året öppnade nya biosfärklassrummet Sånnarna med utrustning som ska hjälpa skolklasser utforska Sånnarnas myllrande mångfald av blommande växter och pollinerande insekter.

Naturum Vattenriket utvecklar biosfärklassrum för att underlätta för skolor och scoutgrupper att utforska Vattenriket på egen hand. Vid varje biosfärklassrum finns en låda med fältnmaterial. Lådorna bokas kostnadsfritt genom naturum. Förutom Biosfärklassrum Sånnarna finns ytterligare tre: Kanalhuset i Kristianstad och Vramsån i Gärdas Köpinge handlar båda om livet i sötvatten medan Biosfärklassrum Östersjön på Äspet i Åhus inspirerar till att undersöka kustnära ekosystem.

Sveriges biosfärkommuner på konferens i Vattenriket

Vi behöver mäkla fred med naturen! Det var budskapet när Lena Sommestad, ordförande för svenska Unescorådet, talade till politiker och tjänstemän från Sveriges sju biosfärområden.

Under två halvdagar i september träffades de på konferens i Vattenriket för att diskutera kommunens roll i ett biosfärområde. Kommunstyrelsens ordförande Camilla Palm välkomnade deltagarna till Kristianstad och Vattenriket, vars arbete hon är mycket stolt över.

En utmaning kommuner står inför är bästa sättet att bygga ett hållbart samhälle. På konferensen blev det klart att biosfärområden kan vara en del av lösningen. Genom att ta fram och sprida goda exempel och visa vägen ut i naturen hjälper biosfärområden till att skapa den attitydförändring som krävs.

Internationella forskare blev inspirerade

I oktober hade Vattenriket besök av en grupp internationella forskare. De fick lära sig om biosfärområden och utforska idéer med Vattenriket som fallstudie. Forskarna är disputerade, verksamma vid europeiskt lärosäten och läser en ledarskapsutbildning med hållbarhet, ledarskap och akademi i fokus. Katja Malm-borg, koordinatör för gruppen, ser biosfärområden som platser där forskare kan hitta intressanta frågor och tvärvetenskapliga teman.

Carina Wettemark, koordinatör för Vattenriket, gav en bakgrund till biosfärområdets uppdrag med forskning som en viktig del. Tillsammans med kollegorna exemplifierade hon arbetet med att identifiera samhällsutmaning och hitta lösningar med hjälp av forskningen. Förhoppningen är att besöket ger nya samarbeten kring ämnen som klimatförändringar, bevarande av biologisk mångfald och hållbart lantbruk.

Vattenriket fick stiftelsen Aktion Skånes miljöpris

Blombuketter, diplom och bubbel. Så firades Vattenrikets grundare Sven-Erik Magnusson och Biosfärkontoret när de blev uppmärksammade av Stiftelsen Aktion Skåne Miljö.

Utmärkelsen delades ut till Sven-Erik Magnusson och Carina Wettemark för det målmedvetna och tålmodiga arbetet att skapa Biosfärområde Kristianstads Vattenrike och på så sätt främja en positiv och hållbar utveckling.

Sven-Erik Magnusson berättade om Vattenrikets historia och framväxt. Han sa att det var spännande och hedrande att bli uppmärksammat. Ett fantastiskt fint kvitto på att man uppskattar vårt arbete för natur och människa, sa Carina Wettemark, koordinatör för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike.

Stiftelsen Aktion Skånes Miljö har syftet att stödja och bevara det skånska jordbrukslandskapet genom att belöna viktiga och värdefulla insatser.

Vattenmöten i Vattenriket – fortbildning i vått och torrt

Biosfärkontoret och Hushållningssällskapet ordnade en gemensam föreläsningsserie för ett hållbart lantbruk i ett föränderligt klimat. Vattenmöten i Vattenriket var namnet för samarbetet med fokus på att hushålla med vattnet och bli bättre rustade inför framtiden.

I november hölls det första mötet – en inspirationsresa till Listerlandet. Deltagarna fick se en våtmark med många funktioner: bevattning, vattenrening och biologisk mångfald och ta del av erfarenheter från lantbrukarna i Blekinge. Nästa träff handlade om bevattning underifrån. Besöket gick till Åhus Grönt och Färlövsgården och Peter Malm, HIR Skåne, berättade om försök med näringsförluster kopplat till dränering.

Samarbete och dialog med lantbruksföretag är en central del i Vattenrikets uppdrag från Unesco och en del i arbetet med klimatneutrala Kristianstad 2030.

Biosfärområde Kristianstads Vattenrike
- bra för natur och människa

Läs mer och se kontaktuppgifter på hemsidan
vattenriket.kristianstad.se